

INTERNATIONAL JOURNAL OF CREATIVE RESEARCH THOUGHTS (IJCRT)

An International Open Access, Peer-reviewed, Refereed Journal

బసవ విమర్శకుడగా గంధర్వజనక

ఉత్పల యం.రామకృష్ణ

శ్రీలుగంధర్వ అసానాయుకు ఎల్కావొన్ బస్వ

గ్రీవస్వ రాష్ట్రం

శ్రీకృష్ణా డిగ్రీ కళాశాల

నారాయణగంధర్వ, కృష్ణా జిల్లా

నైవానోం హిందూరి నెలాకాలో అదిష్టలందరిలో చొటఖిన మహావి గంధర్వజనక. స్వమాళిన వాడ బసవ
ష్వన, పులకడలన పుణముపానా, వేఖిత్యచో, విశర్వీకనలు లోంగా స్వంష్వామున ప్రానపాయిన మడ విశక్య
నెలు ఖండస్రత రీచనలు చునాన నైవానతీ మృతి. వందూనూరి నైవాళ విష్వవం, ఉడెగంధర్వ వారి బసవ విష్వవమున
స్వమస్యయించు స్వరోత నైవానతీ విష్వవమును పసీబతన నవయుగం స్థాపితడె.

పైచీనాలకారినలు పీష్వానాష్ట్రీనాలు అయిన. నందోష్ట్రాకలను, హాష్ట్ర అయిన డ్యూ అరార్యునా
గాష్ట్ర వనా డంజ్జ స్థానత ఎ నైరవష్ట్రయవసీస్థ దశీ డచీ న వ్వానావెడో బసవ వ్వానాష్ట్రీ ఉం ధ్యోయమ
ముష్ట్ర యబవెస్థలీ యమమ్మీపుగయము స్థీష్ట్రణనన వ్వానోమును మరీలింరోద్ద్రాత విష్వయమును బసవమయముగా
వేఖీతరించువో గొష్ట్ర వ్వానోగంధర్వ. యశీ వ్వానోష్ట్ర వైశక్యోలు లిరినబ వ్వాబసవం వీరి రీచనల్యష్ట్ర యుస్తడో బసవిం
చవచో.

ఢగాంధీ బసవ వ్వానో గారీడే నుంకోలుగంధర్వ నైవానో గంధర్వ వేవష్ట్ర బసవష్ట్రీష్ట్రణ వ్వావరితంష్ట్రజ్జనా
దోరీనంగా ఢనోశర్వలకం” అను నావం రానా మహావి అయ్డె గంధర్వజనక” అనైడె మహావి శ్రీశ్రీ. కన రీచనా
త ప్రాల పులులయ తోష్ట్రీణుంధర్వలు డంపు స్వజీవ శ్రీనామోయబుమ్మలు మీచ్యోటఖిరిత్రీన శ్రీనం నచోడో
ష్ట్రోనూజననై వ్వానో స్థీష్ట్రణ, అభ్యోడోయ బసవాల స్థీష్ట్రణనన డోషాచిఖి మళిటత్రీంష్ట్ర జ్జకడె.

శ్రీలుగంధర్వ నవ్యోలన స్థాన వ్వావణలన వ్వాయజంన మీదోటఖీవి ను. నావోటఖిరి
నవీనం. హాష్ట్ర బహాతలు బసరీతీయం. వ్వా నునూతమ వ్వానోలనోష్ట్రలఖించాను” అస్త గంధర్వజనకాన రీచనల్త
బసరీతీయనశోణఖినల డ్యూ అరల్లనంగా వ్వావనాంష్ట్రజ్జన్తను, శకకనయ డోషాచి, వై-వైశక్య వ్వావణల
, నైవానోల వ్వాజననం, స్థాన చనా డ్డోధర్వారా వ్వానో విమరీ, నైవానో విమరీనా డోషాచి వ్వానోగంధర్వీన రీచ
నలీస్థాననీ చుశడె.

ఎండ్లోష్ట్రముఖులా, వ్వాండ్రులా ‘రికనోతీష్ట్రాతరాలు, గంధర్వజనక వేనెలు, స్థీలు, డయన డచీ
నలు వర్షి శీలన ఆగుంజీ నడ గొష్ట్ర విమరీనగంధర్వ వైష్ట్రాఖి వసాడతరె. బసవ వై నైవానోష్ట్ర అవైరీ వైండ్రింగ
ల గంధర్వజనక వారి విమరీనా డోషాచి వ్వాశీలించడవు వేష్ట్ర ముఖ్యధుజిశరిం.

గంధనాథుడొక్కణ్ణుగా విమలనాగంధములు రాయపాయినా, నానాటణ్ణి షండ్రలూ గుండంసోతరీష్ట
 క్షోరాల 'రిఉన బనవై, నైవానో విష్ణుయలనె న్నొందింన చరోలు. యనననన నైవానోవగాష్టనన, వైండ్రోలియజ్జునైత
 యి. న్నొన్నజో, వైచీనారధో, వ్వింగ్గీష్ట, బొంగాలీ, న్నడ
 భాషా సాహిత్యాలను అధ్యయనం చేశాడు. అధ్యాపకుడిగా, శాసన పరిశోధనకుడిగా పనిచేశాడు. భాషా
 పండితులకు, సాహిత్యకారులకు ఒకటికంటే ఎక్కువ భాషలతో పరిచయం ఉండాలని, తులనాత్మక దృష్టి
 ఉండాలని అంటాడు గురజాడ.

తన సాహిత్య సృజనను గురించి చెపుతూ తెలుగు సాహిత్యంలో నవ్యరీతులను, నూతన ప్రమాణాలకు
 ప్రయత్నించిన మొదటి వాణ్ణి నేనేనంటాడు. "ఇప్పుడున్న సాంఘిక భావాలు పోయి వాటిస్థానే కొత్తవి రావలసిన
 అవసరానికీ అగత్యానికీ మానవ పరిణామవాదం దారితీస్తున్నది" అని భావించిన అప్పారావు ఆ కొత్త
 సాంఘిక భావాంకురాలను పొడగట్టసాగాడు కూడా. నిరుపయోగకరమైన ఊహాగానాన్ని తీసివేసి, కళ్ళెదుట
 కన్పించే లోక వృత్తాన్ని ఆధారం చేసుకొని ఈ వచ్చే పోయే పాత కొత్త భావాలను తాత్వికుడైన వాడు శాస్త్రీయ
 పద్ధతి ద్వారా సేకరించి నిగ్గుదేలుస్తాడు. జీవితంలోని సంక్లిష్టతలను, వాస్తవాలను, కన్నుగావని వస్తు తత్వాన్ని
 దర్శించగలగడం, అవగాహన చేసుకొని సాహిత్య సృజన చేశాడు గురజాడ.

గురజాడ మొదట రాసిన రచనలు ఇంగ్లీషులోనే ఉన్నాయి. మెట్రిక్యులేషన్ చదువుతున్న కాలంలో
 'కుక్కు' అన్న గేయాన్ని ఇంగ్లీషులో వ్రాసాడని తెలుస్తుంది. అది అలభ్యం. గురజాడ కథల్లో ఒకటైన 'సంసర్త
 ష్టాదోయం' షోశీజాజుఅన్వోశీ తీఅంవః అన్వోవరీ వ్వింగ్గీష్ట వ్పోంది. షోవోలన్వోనోలుగం రీచనల మరలు, వోనై
 లు, ష్టిలు, షోతాలు వ్వింగ్గీష్టానోనైయి. 1883 వ్వింగ్గీష్టానోనై షో అన్వో వ్వింగ్గీష్ట ష్షోవోవో, వ్విచరదోష్టానో అన్వోంగ
 వ్వింగ్గీష్టానో రీచన.ంగం వ్వింగ్గీష్ట వర్కణ్ణోంది. అది యమాలు, అన్వోవైన్వై రీచనో విధ
 వ్వింగ్గీష్టానో. గాంది గ్వింగ్గీష్ట ష్షో రీష్టానో వ్వింగ్గీష్టానో అన్వోవోనో వ్వింగ్గీష్టానో రీచనో గం
 వ్వింగ్గీష్టానో రీచనో వ్వింగ్గీష్టానో. న్నమావీన న్నైష్ట, నైవాన్వో వ్వింగ్గీష్టానో వ్వింగ్గీష్టానో వ్వింగ్గీష్టానో, వ్వింగ్గీష్టానో, వ్వింగ్గీష్టానో,
 బిలన్వోణోయం, అను నోనై రీచనో. వ్వింగ్గీష్టానో, మోల న్నరీం చందోష్టానో న్నైవాచిం ద్వింగ్గీష్టానో గం
 రీచనో వ్వింగ్గీష్టానో వ్వింగ్గీష్టానో వ్వింగ్గీష్టానో వ్వింగ్గీష్టానో వ్వింగ్గీష్టానో. షో నైవాన్వో లోణన్వోనో జీవోం, షో
 దగ్గోం, బ్వింగ్గీష్టానో, వ్వింగ్గీష్టానో వ్వింగ్గీష్టానో లగం లినాన రీచనలు గం రీచనో. నో గం రీచనో వ్వింగ్గీష్టానో వ్వింగ్గీష్టానో వ్వింగ్గీష్టానో
 వ్వింగ్గీష్టానో, అనరోష్టానో, న్నొవ్వింగ్గీష్టానో వ్వింగ్గీష్టానో వ్వింగ్గీష్టానో గాంబీరీష్ట, వ్వింగ్గీష్టానో గం నో షో వ్వింగ్గీష్టానో వ్వింగ్గీష్టానో
 షోరీం వోనాంది. షోరీం వల్ల నోను వోన్వోతవ జీవోం నుం న్నమావీన వ్వింగ్గీష్టానో వ్వింగ్గీష్టానో వ్వింగ్గీష్టానో వ్వింగ్గీష్టానో
 బ్వింగ్గీష్టానో నోగా రీచనోందించోను" (వ్వింగ్గీష్టానో: 15). న్నమావీన. షో రీచనో వ్వింగ్గీష్టానో లోణమో గం రీచనో. వ్వింగ్గీష్టానో
 రోటణ్ణి వోన్వోతవో. వ్వింగ్గీష్టానో వ్వింగ్గీష్టానో వ్వింగ్గీష్టానో వ్వింగ్గీష్టానో వ్వింగ్గీష్టానో వ్వింగ్గీష్టానో (వ్వింగ్గీష్టానో: 223) అంటకరీ
 షో. అరాన్వో వ్వింగ్గీష్టానో మం. షో వచన వ్వింగ్గీష్టానో వ్వింగ్గీష్టానో వ్వింగ్గీష్టానో (వ్వింగ్గీష్టానో: 51), తీ అంటకరీ గం రీచనో

గంజీకడె బక్ష్మ వండ్రెం : స్వరవ్వుయ వచీరీన బక్ష్మ వైవాక్యాల సాదె అవైరీప్పీన వండ్రెంలికన గంజీకడెకీలుగంజీ బక్ష్మవ్వున, వోరీణకల్పవ్వున యన చ నాన వోఖల్లి గంజీమీనత. యన వైవీణోలున్లుఅంది.

బక్ష్మ వ్వురిశ్చదోన : వాద బక్ష్మ గారీవంల్లింఛాలన్దోం జిశరీరా వ్వున జీవోలొం వ్వుజవ బక్ష్మగంజీ బక్ష్మ వ్వు వర్షి శ్చదనో చశ ఓదె . వైవకాకో ర్ంందరో నిలా వ్వుతూనూ డదో , అది అందరో బీఅందో బక్ష్మవ్వు వ్వురొవాలంబ్బ వ్వువ్వుర బక్ష్మవ్వున రీచనలు రొవాలి వ్వురిశ్చదోనలు చ శఓదె. అరారైతీయ వ్వుభ్వు పీలువదో బక్ష్మ విశఇవ్వులనం అదోయనం చ శఓదె.కీలుగంజీ వ్వువ్వుర బక్ష్మను న్నజీవ బక్ష్మగోలవైలిారఖొంఛాదె.

వ్వుయ్వుగంజీ బక్ష్మ వాదోల నుంజీ తీవపీన వ్వుబ్బురొను ఎదోరొఓనైదె. అన బక్ష్మ వ్వురిశ్చదోన వ్వుబర్షివ్వుం + అన్నమ్మబ వ్వుం. బక్ష్మ వ్వుంఢింజీన వ్వుబ వివ్వుయ్వు తోర వ్వుంజీగా వివ్వుతొంగా అన్నమ్మబ వ్వుం వ్వురిశీలింఛాదె.

వ్వుంబ్బుఢియట వ్వు విద్దీరీనీలు రొన వ్వువ్వున వ్వుంబ్బు అనుమబంచదోకనోలుగంజీ బక్ష్మ

వ్వువ్వుణక్రొరీయించడతీఖి మద్దున్లు విశర్యేవిద్దీలయం 1911 వ వ్వుంబ్బుకొరీయమింజీన వ్వుంబ్బుంబ్బు గంజీకడె సాదతి న్నబ్బదె. వాద వ్వువ్వువ్వుల చరోల అనరారీం 1914 వ్వుంబ్బుంబ్బుం చ నానోరీయలు విద్దీబివ్వుదొఖిమంలున్లొదబీ చన్జీవతొరీ వ్వునా అవిశ్యరీ విద్దీలయ్వు ఖిగుంజీ కడెంబ్బుంబ్బుంజీన విశఇఇ ఇ్వుంబ్బుంబ్బుం

వ్వురిశ్చదోనో వ్వుంబ్బుంబ్బుం + అన్నమ్మబ వ్వుం. (వ్వువ ఎఅఅవ శీట నఅంవత్ శీట్ వ్వువ తీవజూశీటీ శీట్ వ్వువ వవ్రీబవ్వుబ జశీవజూశీంత్ అశీ అ రాబఎ-జశీవెత్వవ).

సాహిత్యంలో వ్యవహారిక భాషను ఉపయోగించడం వల్ల భాష పవిత్రత, భాషకున్న పటుత్వం పోయి సాహిత్యం సామాన్య స్థితికి దిగజారుతుందనే గ్రాంథిక భాషావాదుల భ్రమను పోగొట్టడానికి ఈజిప్టు యురోపియన్ మొదలైన అనేక భాషలు కూడా భాషా విషయంలో గ్రాంథిక వాదుల ప్రతిఘటనను ఎదుర్కొన్నా క్రమంగా వ్యవహారిక భాషా వికాసాన్ని పొందాయని చారిత్రక ఆధారాలతో చూపించాడు. (అసమ్మతి పత్రం: 122).

సంప్రదాయ భాషా సాహిత్యాలలో కూడా అపారమైన పాండిత్యంక లిగిన గురజాడ తెలుగు భాషపైన, వ్యాకరణాలపైన చేసిన వ్యాఖ్యల్ని గమనిస్తే భాషమీద ఆయనకున్న సాధికారికత తెలుస్తుంది. “సంస్కర్తల ఉద్యమముల మూలంగా తెలుగు లక్షణం మట్టిగలిసిపోతుందని యెలుగెత్తే మహానుభావులలో లక్షణం బాగా తెలియని వాళ్ళూ, లక్షణానుసారం వ్రాయలేని వాళ్ళే మెండు ఒక తోవా తెన్ను లేకుండా యెవడికి తోచిన రీతిని వాడు తెలుగు లక్షణం అడుగడుగునా పడగొడుతూ గొప్ప కోసం సంస్కృత మాటలు ప్రయోగించి, కృత్రిధితాలు రూపుమాపి, లింగ వ్యత్యయం చేసి శబ్దాచిత్యమును చెడగొట్టి లోకంలో యెన్నడూ, ఏ దేశం యెరగని దౌర్భాగ్యపు భాషను రాస్తూ అది తలచుకొని ఆనందిస్తున్నారు. (వ్యాసం. సం : 3) అంటూ సమకాలీన పండిత కవుల రచనల్లోనే ఉన్న వ్యాకరణ విరుద్ధ ప్రయోగాలను సోదాహరణంగా నిరూపించాడు.

తెలుగు కావ్యాలలో మితిమీరిన సంస్కృత భాషా ప్రయోగాలు చేయడాన్ని నిరసించాడు. భాషా బోధనలో ఆధునిక పద్ధతులను అవలంబించవలసిన అవసరాన్ని తెలియజేశాడు. ఆంగ్ల భాషా సాహిత్యాలలో

హాస విభిన్న ద్రవీణులు, హ్యో చందాన్లుకట్ట హాస వర్ణిలు, చందాన్లుకట్ట న్నులబ;పీన హౌతలనుల్లించడం, వేపన్న
రీ బకన్నునున్నట్టేకంచడం, పోల ప్రతీరీణ, దగ్గు వన్నుఅవను ఎంచువడెం అనున్నరింన ధో ష్షరిజకనరా 1 గ
సూరీజకడోలుగ సు నైవాకొణ్ణాఅదోనరా వడతీఖి ముందోడెగ సు వంశడె.

పైచీన చందాన్లుకట్టయవ్వునునీరీవౌయలంట్టవొన్నబబ; మరీగ సున ష్షడ తీరీను వివరిన్నత ష్షబబ; బ;గ
సవరకుడె వ్యవౌలి. హవ గ సుణకలు ష్షి న రో, విన్నగ సరానా, మంకొవములు ఎదోగ స చదివి నైదించవ్వు.
అటఖిచి శరీమ వ్రీ న్నులబ;నైదోములు హోంండె వుడెనైయి. చందాన్లుకట్టఖి గ సుణకలు న్నురివడ్రా పీన్లుతరీ
లయ న్నదోరీకుంది. డెంవొ హ్సాంపెవ్వువ్వులు. వారీణకట్ట వ్వుయ్యలన. వవి వాడె బకన్నుపావడెం చో విలోణ ద
శ్శోలున్నాయి. అరాటఖి 1 నందించ వాదీ అన న్నలు. గ సుంకహోందోజిలమీద గ సుడూ పోలవ్వు వ్వున్నలి ష్ష
న్నను మ్మువి. రీన్నం అట్టచిప్పిలన్నల గ సుడో రీచననోకంపెంది. రీన్నం చాలి చ 1 వ్వుడో రీచన విరీన్నం. అ
ందో న్నడోలన్నల న్నబట్టి హౌతలీండెడెం 1 న్నుం గ సుంకహోందోజి గ సుడూలు ఎంపైగా ష్షడెవ్వు. గ
సుడూనా అందోంగా అమరీడెం చో న్నంట్ట వ్వులు వ్వునా, అన్యయం పీడన్నుడ్రీలు టురరీ నడలు నడ్రాప్యం
వ్వుం అవ్వుంది." (వో.న్నం. 4). మన పైచీన చర దనో ష్ష కలు వబ్బ బన; మయీ గ సు ఎన్నీ, న్న స శరీతఖి

ఖిఅవం 1 దోల క్షనియత న్నది గ సుంజీ కడె
వారిం 1 వ్వుణ. ది న్నవలిన గాందే బకన్ను ష్షదోరీచన చ యడతీఖి. రదోగీర్యోణ బకన్నులను న ర్యోలి ష్షచిముగాస్త
న్నరన్నుయ చందాన్లుకట్ట, వ్వుగ్గివ్వువారీ న్నెవాచింన నవీన చందాన్లుకట్ట ష్షరిశీలిం అరాంలను విం 1 వ
ష్షరీ బకన్ను ష్షులను న్నులువగా వ్వుముడో న చందాన్లుకట్ట న్నెవాచించు వాలం 1 వ్రా 1 న్నురన్నుయ చంద
1 న్నందానాలు వదిలింనూత చందాన్లుకట్టనుల్లించ వ్వుయ్యంట్టాఅపాల ఎంలలయా 1 శర్షిజి నెలెభ్యం 1 న్నుం ష్ష
త ఎహోక్షరిమీంట్ట అంకె మ్మోల న్నరాలు అన ష్షత చందాన్లుకట్ట న్నెవాచించెడె గ సురీజకడె. చందాన్లుకట్ట
ను న్నమాలి న్న వివరించడతీఖి యం 1 వాయన్న బొంగాలీ వల చంద 1 క్కులా 1 అన్యయం 1 చ్చవ్వు. ధో వచన
రీచనా న్నురన్నుయం అవగ సూంవలంట్ట. గ సు నైవాకొ ష్షరిచయరాష్షిన్నరి తీ పీవైడె. పైచీన వలు రొనాన బ
కన్నం అనరా రీ వలు అనున్నరించడతీ విమరొంచెడె.

ముకుంవ్వు: గ సురీజకడె వారి నైవాకొ విమరీ చ్చాకట్టగా పైచరీ పైశకొ నైవాకొలనుకులనాస్యంగా విమరీన్నత
నైకంది. పైచీనోలుగ సు బకన్నును ష్షచొన్నరీలం నొటఖి వ్వుగ్గివ్వు 1 పాలొకాడు. నైవాకొరా 1 పైపై బకన్ను న్న
రాడె న్నవనపీన పైడ్లునోనాడు. అందోపు గ సురీజకడె వారి బకన్ను దోవాచి వ్వువం అధోయనం చ యడెం 'రిక
ంది. గ సురీజకడె వారి అపైరీ ష్షరిజకనరా 1 న్న వోన్నువ్వువడెదో గ సును.

శ్లోకములను గురించిన ప్రశ్నలు :

1 అష్టావగ్రంథములను గురించిన ప్రశ్నలు (19వ అనుబంధముల ప్రశ్నలు, (అను.బి.రామచంద్రుల రావు, స్వచ్ఛందమున వ్రాసిన శతాబ్దికావ్యము/1987), పుట
 . 14) కందోబంధము, విశిష్టములను గురించిన ప్రశ్నలు.

2 అష్టావగ్రంథములను గురించిన ప్రశ్నలు (1 :
 . 958) పుటలు (స్వ. అనుబంధముల ప్రశ్నలు), వి.య.వెంకటేశ్వరము, విశిష్టములను గురించిన ప్రశ్నలు.

3 రీమణములను గురించిన ప్రశ్నలు హో.వి.
 . (1969) : ముద్రాణము, వి.య.వెంకటేశ్వరము, విశిష్టములను గురించిన ప్రశ్నలు.

4 అష్టావగ్రంథములను గురించిన ప్రశ్నలు (1 :
 . 991) వేదములను గురించిన ప్రశ్నలు (స్వచ్ఛందమున వ్రాసిన శతాబ్దికావ్యము), పుట కందోబంధము, విశిష్టములను గురించిన ప్రశ్నలు.

